

15 Oktober 2005

Jeg har undersøgt punkterne i oversigten over de midler til polarforskning om mener faktisk at der er tale om fordrejning af sandheden. Kun 10-20 mill kr af de omtalte 86-104 mill er reelt penge der kan kaldes forskningsmidler. Heraf der der stort set ingen der kan bruges til Internationale IPY aktiviteter i 2007-2009

Her kommer en gennemgang af punkterne:

Dansk Polarcenter 22 mill kr

Det er en base bevilling på 11 mill kr samt 11 mill kr fra indtægtsdækket virksomhed. Der udføres ikke forskning ved DPC. 1.5 mill af base bevilling kan tilskrives logistiske aktiviteter der kommer forskere tilgode.

Arktisk forskning 6.4 mill kr

Det er KVUG's bevilling (Kommisionen for Videnskabelige Undersøgelser i Grønland.). Midlerne bruges til forskning – men til dansk-grønlandsrelateret forskning der fører til vidensoverførsel til Grønland.

Støtte til logistik/feltstationer 1.8 mill kr

Det er midler til at drive Zackenberg for. Mener de er talt med en gang allerede under de 11 mill kr der er indtægtsdækket virksomhed fra DPC.

Undersøgelse i forbindelse med FN's havretskommission. 22.4 mill kr

Det er de midler GEUS har til at udføre kontentialsøkket undersøgelser for i forbindelse med forhandling om landgrænser (paragraf 76 midler). En del anvendes omkring Færøerne der ikke tilhører det arktiske område. Det har indtil videre ikke været mulighed for at udføre følgeforskning i forbindelse med projektet

GEUS 38.2 mill kr

Base bevilling til GEUS grønlandsrelateret arbejde. Primært til bundne opgaver i forbindelse med råstofsforvaltningen i Grønland.

Under tabellen nævnes FNU's 10 mill kr til Forskning i Nord. Disse midler er taget ud af de fri forskningsmidler og repræsenterer ikke særlige midler. De vil anvendes i 2006 før IPY-årene.

Grønlandsstipendierne er delvis finansieret af KVUG midler der er talt med en gang

Galathea projektet slutter også før IPY årene og er ikke rettet mod Internationalt Polarforskning. Desuden stiller Galathea skibstid til rådighed. De øvrige forskningsmidler skal søges andetsteds (hvor er der mange der spørger om)

Fra DPC's blad Polarforskningen:

http://www.dpc.dk/PolarfrontenDPC/2_02/Smalkost.html

Grønlandsforskningen på smalkost

Efter nogle gode år op gennem 90'erne har grønlandsforskningen oplevet markante nedskæringer fra 1998 til 2000. Især den danske forskning er blevet ramt, mens den grønlandske har holdt skansen.

Af Poul-Erik Philbert

Efter nogle gode år op gennem 90'erne har grønlandsforskningen oplevet markante nedskæringer fra 1998 til 2000. Det er den danske forskning, der er blevet ramt, mens den grønlandske del stadig har fremgang.

Efter en beskeden stigning i 1995-98 er forskningspersonalet inden for grønlandsforskningen på de højere lærestudier i Danmark fra 1998 til 2000 næsten blevet halveret med en tilbagegang fra 223 til 118 personer. I samme periode er antallet af ph.d.-studerende på de højere lærestudier faldet fra en stabil bestand på 40 til kun 13.

Det er nogle af de foruroligende tal, der står at læse i 'Forskningsstatistik for Grønland 1995-2000', som netop er blevet udgivet af Analyseinstitut for Forskning i Aarhus.

Massiv tilbagegang

Oplysningerne er blevet indsamlet i to omgange: for årene 1995-98 og i 2000. Og ganske vist har de højere lærestudier i Danmark oplevet den kraftigste tilbagegang, men hovedkonklusionen er, at det er grønlandsforskningen i Danmark som helhed, der er i vanskeligheder.

Grønlandsforskningen har haft en pæn fremgang i den første periode, hvor der blev tilført ekstraordinære midler via f.eks. TUPOLAR-midlerne. Men fra 1998 til 2000 er der blevet længere mellem polarforskerne på de danske forskningssteder, som har været vidne til, at hver tredje inden for området er forsvundet, og at midlerne er skrumpet med 26%. I samme periode har dansk forskning som helhed oplevet en lille fremgang.

I takt med at dansk polarforskning har mistet pusten, har de grønlandske forskningsinstitutioner oplevet en markant fremgang også fra 1998 til 2000, hvor der har været tale om en stigning på 72%. Det har betydet, at den danske del af grønlandsforskningen er faldet fra 84,5% i 1998 til 70% i 2000.

Men i det samlede billede har den grønlandske fremgang imidlertid slet ikke været i stand til at opveje de danske forskningsinstitutioners tilbagegang.

Behov for øremærkede midler

Meget tyder på, at den danske grønlandsforsknings problemer skyldes, at de relativt små enheder med grønlandsrelateret forskning har svært ved at klare sig i konkurrencen om de interne midler på de enkelte institutter og centre.

Antallet af danske forskningsenheder, som udfører grønlandsrelateret forskning, er nemlig fra 1998 til 2000 faldet fra 92 til 60. Samtidig viser tallene, at størstedelen af midlerne er forsvundet pga. en halvering af de interne midler, som er reduceret fra 66 mio. til 33 mio., mens den eksterne finansiering kun er faldet med 7,6%.

Nedskæringerne kombineret med især det katastrofale fald i ph.d.-studerende munder i rapporten ud i følgende overvejelser:

- Dette rejser spørgsmålet, om det ikke stadig er nødvendigt at øremærke midler til polarforskning eller at etablere deciderede polarforskningsprogrammer for blot at opretholde forskningsaktiviteten. Der er intet, der tyder på, at engangsindsatser medfører en egenfinansieret videreførelse af forskningen på forskningsinstitutionerne, specielt ikke på universiteterne.

Der bliver lagt vægt på, at nedskæringerne er et resultat af lokale beslutninger og ikke af en bevidst overordnet plan:

- Der er ikke tale om en udvikling, der følger politisk udtrykte mål. Tværtimod har der været lagt vægt på at bevare den danske forskningsposition i den internationale polarforskning og på at sikre kontinuiteten i forskningsindsatsen.

Rapportens konklusion er derfor, at der er grund til at behandle grønlandsforskningens akutte problemer politisk.